

การฝึกซ้อมทรัมเป็ตสำหรับการแสดงบทเพลง โชนาตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรัมเป็ตและเปียโน
ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนต์

ERIC EWAZEN'S SONATA NO. 1 FOR TRUMPET AND PIANO : TRUMPET
PRACTICING METHOD

วรพงศ์ วรณดิษฐ์¹ และ เด่น อยู่ประเสริฐ²

¹หลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต ภาคดนตรี วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต, atomtrumpet@gmail.com

²อาจารย์ประจำ วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต, denny.euprasert@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การฝึกซ้อมทรัมเป็ตสำหรับการแสดงบทเพลง โชนาตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรัมเป็ตและเปียโน ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนต์” มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาแนวทางการบรรเลงและแนวทางการฝึกซ้อมทรัมเป็ตสำหรับบทเพลง โชนาตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรัมเป็ตและเปียโน ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนต์ 2. เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาและ/หรือแบบฝึกหัดที่เหมาะสม โดยมีขอบเขตการวิจัย คือ ศึกษาแนวทางการบรรเลงและแนวทางการฝึกซ้อมทรัมเป็ตสำหรับบทเพลง โชนาตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรัมเป็ตและเปียโน ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนต์ พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาหรือแบบฝึกหัดที่สามารถประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม สำหรับการพัฒนากษณะด้านการบรรเลงทรัมเป็ตให้มีประสิทธิภาพนั้น บางกรณีผู้วิจัยจำเป็นต้องประยุกต์สร้างแบบฝึกหัดขึ้นเพื่อใช้สำหรับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

จากผลการศึกษามหาวิทยาลัย โชนาตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรัมเป็ตและเปียโน ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนต์ ทั้ง 3 ท่อน พบว่าบทเพลงมีอารมณ์และลีลาที่หลากหลาย รวมทั้งการบรรเลงในช่วงต่าง ๆ มีการใช้เทคนิคสำหรับการบรรเลงมากมาย ทำให้ผู้วิจัยได้ประสบถึงปัญหา และได้นำมาอธิบายเป็นแนวทางการบรรเลง รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางการฝึกซ้อมทั้งสิ้น 8 หัวข้อ ได้แก่ การบรรเลงเสียงต่อเนื่อง การบรรเลงเพื่อเน้นจังหวะหนักและการออกเสียงหัวโน้ต การกำหนดการตั้งกิ่งสำหรับการบรรเลง การเลือกใช้ที่ซัพเสียงที่เหมาะสมกับบทเพลง การบรรเลงการสะบัดโน้ตลักษณะบทเพลงเด่นราชของชาวสก็อต การบรรเลงเทคนิคการลิปสเลออร์ การกำหนดลักษณะเสียงและกำหนดคำพยางค์สำหรับโน้ตประโคม การกำหนดเครื่องหมายและลักษณะเสียงเพื่อการบรรเลงร่วมกันระหว่างทรัมเป็ตและเปียโน

คำสำคัญ: แนวทางการบรรเลง, แนวทางการฝึกซ้อม, ปัญหา

ABSTRACT

Eric Ewazen's *Sonata No. 1 for Trumpet and Piano* : Trumpet Practicing Method, aims to 1) study the approaches of practices and performing styles for *Sonata No. 1 for Trumpet and Piano* by Eric Ewazen. 2) suggest solutions or useful exercises as per the scope of this research is only to interpreting possible ways to practice and perform the *Sonata No.1 for Trumpet and Piano* by Eric Ewazen, along with suggesting solutions or exercises suitable

to be applied to. The researcher specifically created technique exercises in which to resolve some certain issues and to make an efficient way to develop the performance.

According to the studies on all three movements of *Sonata No.1 for Trumpet and Piano* by Eric Ewazen, it features diverse emotions and colors. Each part and movement require various techniques and the researcher has analyzed into an advisable approach of practices and performing styles which divided into eight subjects playing on legato, air and attacks, tonguing styles, choosing appropriate mutes, playing Scotch Snap, lip-slur techniques, articulations, and symbols-characteristics of trumpet to perform with piano.

Keywords: Styles, Practicing Method, Issues

1. บทนำ

งานวิจัยสร้างสรรค์ด้านการแสดงดนตรี มีแง่มุมการศึกษาที่น่าสนใจอยู่มากมาย หากต้องการพัฒนาคุณภาพการแสดงดนตรีจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวิจัยให้ครอบคลุมถึงปัญหา และแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการแสดงดนตรีในภาพรวมของประเทศไทย (ยศ วัฒนีสอน, 2559 : 418) จากประโยชน์ที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการบรรเลงให้มีคุณภาพ และเกิดการพัฒนามาตรฐานด้านการแสดงดนตรีในประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น

การแสดงเดี่ยวสำหรับเครื่องดนตรีนั้นได้รับความนิยมในการวัดผลทางการศึกษาทางด้านดนตรี ความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีได้เป็นอย่างดี งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกบทเพลง *โซนาตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรมเป็ตและเปียโน* ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนต์ จากการแสดงของผู้วิจัยมาทำการศึกษาวิจัยเพื่อเสนอถึงแง่มุมต่าง ๆ สำหรับการบรรเลงเครื่องดนตรีทรมเป็ตในครั้งนี้

จากการศึกษาโน้ตเพลง มีการใช้เทคนิคที่หลากหลาย เช่น เทคนิคการลิปสเลอร์ เทคนิคการทังกิง และเทคนิคการเริ่มหัวเสียง เป็นต้น ผู้วิจัยจึงได้ฝึกซ้อมเทคนิคต่างๆ จากหนังสือแบบฝึกหัดอาร์บัน แบบฝึกหัดคลาก แบบฝึกหัดประจำวันของ เลิศเกียรติ จงจรจิต ฯลฯ ประกอบกับการเรียนรู้จากในห้องเรียน จนได้วิธีที่เหมาะสมกับตนเอง ผู้วิจัยได้ฝึกซ้อมทรมเป็ตจากบทเพลงโดยตรง ซึ่งพบว่าเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถทดแทนการฝึกซ้อมได้ การฝึกซ้อมจากการตัดท่อนที่เป็นปัญหาทำการฝึกซ้อมหลาย ๆ ครั้ง เสมือนการฝึกซ้อมเทคนิคการบรรเลง ทำให้สามารถลดระยะเวลา และสามารถฝึกเทคนิคการบรรเลงได้เช่นกัน

การฝึกซ้อมเทคนิคต่าง ๆ สามารถช่วยในเรื่องของการบรรเลงโน้ตเพลงได้ แต่นั่นไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของนักประพันธ์ นักประพันธ์ต้องการให้ผู้บรรเลงสื่อสารดนตรีออกมาอย่างมีศิลปะ มีมิติความเบา ดัง ช้า เร็ว หรือ สื่อสารทางอารมณ์ได้ มิใช่เพื่อบรรเลงให้ถูกต้องตามโน้ตเพียงเท่านั้น ผู้บรรเลงต้องเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้ประพันธ์ได้กำหนดความรู้สึกไว้ในตัวบทเพลงด้วย เพื่อให้บทเพลงออกมาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงนำบทเพลงมาวิเคราะห์ หาส่วนที่เป็นปัญหาเพื่อนำมาพิจารณาค้นหาแบบฝึกหัดที่เหมาะสมหรือทำการประยุกต์สร้างแบบฝึกหัดสำหรับการฝึกซ้อม ก่อนที่จะเริ่มฝึกซ้อมบทเพลงตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ชัดเจนครบถ้วน ยกตัวอย่างเช่น ความเข้มเสียง การควบคุมลักษณะเสียง อัตรารังหวะ และการสื่ออารมณ์ในแต่ละประโยค เป็นต้น จึงเกิดการฝึกซ้อมซ้ำไป เพื่อค้นหาเสียงหรือวิธีการบรรเลงที่เหมาะสมกับท่อนเพลงนั้น

เนื่องจากบทเพลงนี้เป็นบทเพลงที่ต้องบรรเลงร่วมกันกับเปียโน ทำให้ผู้วิจัยและนักเปียโนต้องเข้าใจซึ่งกันและกัน ถึงอัตราจังหวะ อัตราจังหวะหลัก การควบคุมลักษณะเสียง และอื่น ๆ ในโน้ตเพลง สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการควบคุมลักษณะเสียงที่นอกเหนือจากโน้ตเพลงเพื่อให้การบรรเลงร่วมกับเปียโนมีการควบคุมลักษณะเสียงที่เท่ากัน

การศึกษาชีวประวัติจะทำให้ผู้ฝึกสามารถเชื่อมโยงความรู้สึกนึกคิดของผู้ประพันธ์เข้ากับบทประพันธ์เพลง นอกเหนือจากการศึกษาภูมิหลังของบทเพลงและชีวประวัติของผู้ประพันธ์แล้ว การวิเคราะห์บทเพลงนับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญสำหรับการเตรียมตัวในการแสดงเนื่องจาก ตัวโน้ตเพลงไม่อาจถ่ายทอดรายละเอียดของการบรรเลงได้ครบทุกด้าน การศึกษาวิเคราะห์บทเพลงจะทำให้ผู้บรรเลงเข้าใจประโยชน์ทำนอง การเน้นตัวโน้ตหรือคอร์ดที่สำคัญ การแบ่งกลุ่มจังหวะ การใส่รายละเอียดเพิ่มเติมความเบาดังของเสียง และการบรรเลงโน้ตได้อย่างถูกต้องใกล้เคียงกับความต้องการของผู้ประพันธ์ ผู้วิจัยจึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นประวัติผู้ประพันธ์ ประวัติบทเพลง การวิเคราะห์สังคีตลักษณะ และประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจ รวมทั้งรวบรวมการตีความวิธีบรรเลงและแนวทางการฝึกซ้อมของผู้อื่นเพื่อเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความตั้งใจศึกษาเรื่อง “การฝึกซ้อมทรมัเปิดสำหรับการแสดงบทเพลง โขนานตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรมัเปิดและเปียโน ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนดท์” สำหรับภาคการบรรยายวิเคราะห์บทเพลงนั้น ผู้วิจัยได้มุ่งประเด็นไปที่การตีความวิธีการบรรเลง และแนวทางการฝึกซ้อมทรมัเปิด เพื่อที่ผู้สนใจบทเพลงนี้มีแนวทางสำหรับพัฒนาการบรรเลงบทเพลงนี้ให้มีคุณภาพการแสดงดนตรีดียิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการบรรเลงและแนวทางการฝึกซ้อมทรมัเปิดสำหรับบทเพลง โขนานตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรมัเปิดและเปียโน ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนดท์
- 2.2 เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาและ/หรือแบบฝึกหัดที่เหมาะสม

3. การดำเนินการวิจัย

3.1 การตีความแนวทางการบรรเลงและแนวทางการฝึกซ้อม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบรรเลงและแนวทางการฝึกซ้อมทรมัเปิดสำหรับบทเพลง โขนานตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรมัเปิดและเปียโน ประพันธ์โดย อีริค อีวาเซนดท์ พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาและ/หรือแบบฝึกหัดที่เหมาะสม ผู้วิจัยได้แสวงหาแนวทางการบรรเลงที่ได้จากการวิเคราะห์ช่วงที่เกิดปัญหาจากการบรรเลงของผู้วิจัย โดยในขั้นตอนการอธิบาย ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหานั้นๆ พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้การบรรเลงมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับบางกรณีผู้วิจัยอาจต้องตัดทอนเพลงที่เป็นปัญหามาประยุกต์สร้างเป็นแบบฝึกหัด เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาดังกล่าวที่จำเป็นสำหรับบทเพลงนี้ ยกตัวอย่างเช่น การกำหนดการทังกิง การลิปสเลอร์ขึ้นคู่กระโดด หรือการจดจำรูปแบบนิ้วสำหรับบทเพลงนี้ เป็นต้น

3.2 ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูล พร้อมทั้งยกตัวอย่างแบบฝึกหัดประกอบตามความเหมาะสม โดยผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. ปัญหาการบรรเลง
2. แนวทางการบรรเลงและการใช้เทคนิคที่เหมาะสม

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการฝึกซ้อม
4. ประเด็นอื่นที่น่าสนใจ

4. ผลการวิจัย

4.1 ปัญหาการบรรเลง

จากผลการวิเคราะห์ประเด็นการฝึกซ้อมที่เริ่มเปิดสำหรับการแสดงบทเพลง โชนาตา หมายเลข 1 สำหรับ ทริมเบตและเปียโน ประพันธ์โดย อีริก อิวาเซนต์ ทั้งหมด 3 ท่อน ผู้วิจัยได้สรุปถึงปัญหาเทคนิคการบรรเลง และข้อเสนอแนะแนวทางการฝึกซ้อม ได้ 8 หัวข้อ จากปัญหาการบรรเลงของผู้วิจัย คือ 1. การบรรเลงเสียงต่อเนื่อง 2. การบรรเลงเพื่อเน้นจังหวะหนักและการออกเสียงหัวโน้ต 3. การกำหนดการตั้งกิ่งสำหรับการบรรเลง 4. การเลือกใช้ที่จับเสียงที่เหมาะสมกับบทเพลง 5. การบรรเลงการสลับโน้ตลักษณะบทเพลงต้นราชของชาวสก๊อต 6. การบรรเลงเทคนิคลิปสเลอร์ 7. การกำหนดลักษณะเสียงและกำหนดคำพยางค์สำหรับโน้ตประโคม 8. การกำหนดเครื่องหมายและลักษณะเสียงเพื่อการบรรเลงร่วมกันระหว่างทริมเบตและเปียโน

4.2 แนวทางการบรรเลงและข้อเสนอแนะแนวทางการฝึกซ้อม

ท่อนที่ 1

การบรรเลงเสียงต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้แบ่ง ขั้นตอนเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อแนวทางการแบ่งประโยคเพลงที่เหมาะสม จากนักทริมเบตทั้ง 2 ท่าน คือ คริส เจคเกอร์ (Chris Gekker) และ เจมส์ ทอมป์สัน (James Thompson) 2. นำผลจากการศึกษามาประยุกต์ใช้กับการบรรเลงเสียงต่อเนื่องของตนเอง

ตัวอย่างที่ 1 แนวทางบรรเลงของผู้วิจัย

Lento ♩=52

5 Allegro Molto ♩=132

พร้อมทั้งฝึกซ้อมการหายใจ และการควบคุมกระแสลม เพื่อให้สอดคล้องกับการเริ่มหัวเสียงโน้ตตัวแรกอีกทั้งการบรรเลงเสียงต่อเนื่องจากการแบบฝึกหัด เมื่อผู้วิจัยฝึกซ้อมจนเกิดผลที่เหมาะสมแล้วจึงขอนำมาปรับใช้กับห้องเพลงที่เกิดปัญหา ทำให้การบรรเลงเสียงต่อเนื่องของผู้วิจัยมีประสิทธิภาพดีขึ้นตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 2 แบบฝึกหัดสำหรับการฝึกซ้อมการหายใจ 3 จังหวะ

In Hale

ตัวอย่างที่ 3 แบบฝึกหัดสำหรับการฝึกซ้อมการหายใจตามส่วน โน้ต

In Hale

ตัวอย่างที่ 4 แบบฝึกหัดสำหรับการฝึกซ้อมการหายใจเข้าครึ่งจังหวะ

In Hale

ตารางที่ 1 การกำหนดคำพยางค์ เพื่อใช้สำหรับควบคุมกระแสลม

ระดับเสียงของตัวโน้ต	คำพยางค์
ต่ำ	โฮ
สูง	อี หรือ ชิ
ต่ำไปหาสูง	โฮ-ซู
สูงไปหาต่ำ	ซู-โฮ

ตัวอย่างที่ 5 แบบฝึกหัด เอฮูด เพื่อใช้สำหรับฝึกซ้อมการบรรเลงเสียงต่อเนื่อง

ทีมา (Bordogni, 1996 : 4)

การบรรเลงเพื่อเน้นจังหวะหนักและการออกเสียงหัวโน้ต ผู้วิจัยได้ประยุกต์เครื่องหมายประจำจังหวะ 2/2 ในอัตราจังหวะตัวขาวเท่ากับ 66 ขึ้นใหม่ เพื่อให้การเน้นจังหวะหนักมีประสิทธิภาพมากขึ้นสำหรับการบรรเลง รวมทั้งการฝึกซ้อมการออกเสียงหัวโน้ตต่างๆ ด้วยเทคนิค การแอตแทกหัวเสียงด้วยลม ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงระดับ ปริมาณลมสำหรับใช้ในการบรรเลงหัวเสียงทุกตัวโน้ตได้ดีขึ้น

ตัวอย่างที่ 5 การประยุกต์เครื่องหมายประจำจังหวะ 2/2

Allegro Molto ♩=132

5 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2

11 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2

17 1 2 1 2 1 2 1 (2) 1 2 1 (2) 1 2

mf *f* *p*

ตัวอย่างที่ 6 แบบฝึกหัดการแอตแทกหัวเสียงด้วยลมข้อที่ 1

Attack I

Key: EVEN / PIANISSIMO

Big breath on matter what / also try air attack (pooh)

♩ = 60-96

ppp

ที่มา (เลิศเกียรติ จงจิรจิต, 2556 : 32)

การกำหนดการทังกิงสำหรับการบรรเลง ผู้วิจัยใช้วิธีกำหนดคำพยางค์สำหรับการทังกิง โดยกำหนดคำว่า “ตุ” ในจังหวะหนัก เพื่อให้ลิ้นเคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องสำหรับการทังกิง (ตัวอย่างที่ 7) รวมทั้งการใช้คำพยางค์ว่า “ตุ” เพื่อให้ลิ้นมีความเตรียมพร้อมก่อนการทริปเปิลทังกิง (ตัวอย่างที่ 8) ผู้วิจัยได้ฝึกซ้อมตามขั้นตอนจากจังหวะที่ช้า เพื่อให้กล้ามเนื้อได้จดจำและคุ้นชินกับการบรรเลงโน้ต ในลักษณะนี้ จากนั้นจึงค่อยเพิ่มความเร็วของอัตราจังหวะขึ้นตามลำดับ จนทำให้ผู้วิจัยมีการทังกิงที่คมชัดมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 7 การกำหนดคำพยางค์ และการกำหนดการทิ้งกึ่ง

ตัวอย่างที่ 8 การกำหนดคำพยางค์โน้ตและการตัดโน้ต เพื่อเตรียมการทริปเปิลทั้งกึ่ง

การเลือกใช้ที่ซับซ้อนที่เหมาะสมกับบทเพลง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากอัลบั้มเพลงของ คริสเจกเกอร์ และ เจมส์ ทอมป์สัน และการแสดงของนักทริมเป็ตท่านอื่นๆ จนได้ทราบถึงที่ซับซ้อนสำหรับบทเพลงนี้คือ สเตอร์ทมิวท์ (Straight Mute) และได้นำสเตอร์ทมิวท์ทั้ง 3 ชนิด มาทดสอบเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมกับบทเพลง และพบว่าชนิด “พลาสติก” มีความเหมาะสมกับบทเพลงและการบรรเลงของผู้วิจัยในเรื่องของเนื้อเสียง คำพยางค์ที่ใช้ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำสเตอร์ทมิวท์ไปทดสอบกับนักทริมเป็ตในประเทศหลาย ๆ ท่าน จนได้แนวทางการใช้ก้อนสำลีจาก อาจารย์ เลิศเกียรติ และเอเดรียน ดี กริฟฟิน (Adrian D. Griffin) เพื่อเพิ่มความนุ่มนวลให้กับเนื้อเสียงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับการใช้สเตอร์ทมิวท์ (Griffin, 2007 : 52)

ตอนที่ 2

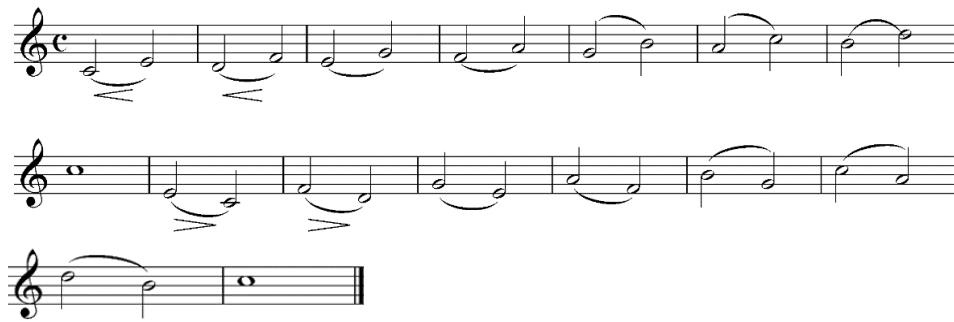
การบรรเลงการสะบัดโน้ตลักษณะบทเพลงเต้นรำของชาวสก็อต ผู้วิจัยได้ศึกษาการสะบัดโน้ตจากการค้นคว้ารูปแบบโครงสร้างของกลุ่มโน้ต แนวทางการบรรเลงจากปีสก็อต อีกทั้งศึกษาจากการฟังแนวทางการบรรเลงของนักทริมเป็ตอย่าง เจกเกอร์ และ ทอมป์สัน จนได้ลักษณะเสียงคือ ยาว สั้น โดยการให้ความสำคัญกับโน้ตเข้บ็ดสองชั้น และห่วงจิ้งหะห้นัก การฝึกซ้อมผู้วิจัยได้ทำการประยุกต์โน้ตจากห้องเพลง เพื่อใช้ฝึกซ้อมเข้าไปมาจนเกิดลักษณะเสียงใกล้เคียงกับลักษณะแนวทางการบรรเลงแบบปีสก็อต รวมทั้งผู้วิจัยได้นำเทคนิคการลิปทริลเข้ามา เพื่อให้การสะบัดโน้ตขึ้นคู่มือมีความต่อเนื่องมากขึ้น หลังจากฝึกซ้อมและนำเทคนิคมาใช้ทำให้ผู้วิจัยสามารถบรรเลงเสียงการสะบัดโน้ตมีความต่อเนื่องมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 9 การกำหนดการควบคุมลักษณะเสียง

การบรรเลงเทคนิคการลิปสเลออร์ ผู้วิจัยใช้แบบฝึกหัดการลิปสเลออร์ของอาร์บานสำหรับการฝึกลิปสเลออร์ขั้นคู่ต่างๆ (ตัวอย่างที่ 10) เพื่อให้เข้าใจถึงการเพิ่มความเร็วมสำหรับใช้การบรรเลงโน้ต 2 ตัวขึ้นไป ให้เชื่อมและต่อเนื่องกัน เมื่อฝึกซ้อมจนเกิดความชำนาญแล้วผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้กับห้องเพลงที่เกิดปัญหาและร่วมฝึกซ้อมกับเปียโน เพื่อให้การบรรเลงส่วนโน้ตมีความพร้อมเพียงกัน (ตัวอย่างที่ 11) โดยเริ่มจากอัตราจังหวะช้า จนได้เสียงที่พร้อมเพียงกันระหว่างทั้งสองเครื่องดนตรี

ตัวอย่างที่ 10 แบบฝึกหัดลิปสเลออร์ขั้นคู่

ที่มา (Arban, 1982 :39)

ตัวอย่างที่ 11 ภาพการบรรเลงจังหวะหนักในมือขวาของเปียโน

ตอนที่ 3

การกำหนดลักษณะเสียงและกำหนดคำพยางค์สำหรับโน้ตประโคม ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะเสียงให้สั้น เพื่อไม่ให้หางเสียงของทั้งสองเครื่องไปรบกวนส่วนโน้ตและจังหวะ (ตัวอย่างที่ 12) และเพื่อให้สั้นมีความพร้อมสำหรับการบรรเลงในห้องเพลงหลังจากการประโคมจึงได้กำหนดคำพยางค์ขึ้นใหม่ จากคำว่า “ตุ-ตุ-ตุ” เป็น “ตุ-ตุ-ตุ” (ตัวอย่างที่ 13) หลังจากได้กำหนดลักษณะเสียงและคำพยางค์แล้ว ผู้วิจัยได้ฝึกซ้อมร่วมกับเปียโนเพื่อให้ลักษณะเสียงของโน้ตเท่ากัน และได้ฝึกซ้อมการประโคมโดยการขยายส่วนโน้ตซ้ำไปมา เพื่อให้สั้นได้จดจำคำพยางค์ที่ได้กำหนดขึ้นมาใหม่

ตัวอย่างที่ 12 การกำหนดลักษณะเสียงสั้นและเครื่องหมายครุฑ

Allegro con Fuoco ♩ = 152

ตัวอย่างที่ 13 การกำหนดคำพยางค์ ห้องเพลงที่ 5 จังหวะที่ 4

การกำหนดเครื่องหมายและลักษณะเสียงเพื่อการบรรเลงร่วมกันระหว่างทรัมเป็ตและเปียโน ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องหมายจบประโยค และกำหนดลักษณะเสียงการเน้นหัวเสียงในจังหวะหนักสำหรับเครื่องหมายประจำจังหวะที่หลากหลาย เพื่อให้การสื่อสารในบรรเลงร่วมกันมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งการเน้นหัวเสียงเพื่อกำหนดถึงเครื่องหมายประจำจังหวะให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย หลังจากกำหนดเครื่องหมายและลักษณะเสียงเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการฝึกซ้อมร่วมกับเปียโนถึงลักษณะเสียงเพื่อให้การเน้นหัวเสียงมีความใกล้เคียงกัน รวมถึงการฝึกสื่อสารด้วยสายตา และการหายใจเข้าจุมุกพร้อมกัน ทำให้การบรรเลงร่วมกันของทั้งเครื่องดนตรี มีความมั่นใจและทำให้การบรรเลงมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 14 การกำหนดเครื่องหมายเน้นจังหวะ

186 Presto ♩ = 184

192

199

205

210

216

ตัวอย่างที่ 15 การกำหนดเครื่องหมายจบประโยค

205

4.3 ประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจ

จากเรื่องของเทคนิคแล้ว ผู้ฝึกยังต้องอาศัยการศึกษาบทเพลงที่ตีร่วมด้วย คือ การศึกษาภาพรวมของบทเพลง สังกีตลักษณ์ และทำนองการบรรเลงร่วมของทั้งสองเครื่อง เพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญของทำนองที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ไว้ การบรรเลงทำนองของเปียโน เพื่อให้หนักทรมเปิดได้เตรียมความพร้อมหรือหยุดพักจากอาการเหนื่อยล้า รวมถึงทำให้การบรรเลงบทเพลงมีความไพเราะและราบรื่นขึ้นอีกด้วย

5. การอภิปรายผล บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิจัย ผู้บรรเลงควรทำการศึกษาเรื่องสังคีตลักษณ์ในบทเพลงเป็นอันดับแรก เพื่อให้ทราบถึงลำดับความสำคัญของโน้ตแต่ละช่วงตอน จากนั้นจึงตีความแนวทางการบรรเลงแล้วนำมาฝึกซ้อม โดยการแบ่งเป็นช่วงท่อนเพลงเล็ก ๆ ในแต่ละตอน อาจทำการแบ่งเป็นทีละครั้งหน้า เพื่อตรวจสอบปัญหาในการบรรเลง แล้วจึงแยกออกมาทำการซ้อมแซมส่วนที่เป็นปัญหาหลาย ๆ รอบในอัตราจังหวะที่ช้าก่อนแล้วจึงค่อยๆ เร่งความเร็วขึ้น และควรทำการวางแผนการฝึกซ้อมตั้งแต่การฝึกซ้อมครั้งแรกทันที โดยทดลองการใช้เทคนิคขณะที่บรรเลงในอัตราจังหวะจริง เพื่อให้ง่ายในเทคนิคที่เลือกนั้นเหมาะสมกับผู้บรรเลงหรือไม่ และสุดท้ายก่อนการแสดงเดี๋ยวนั้น ผู้บรรเลงควรฝึกซ้อมให้เหมือนกับการแสดงจริง โดยจำลองสถานการณ์จริงจากในสถานที่ๆ ผู้บรรเลงจะใช้ในการแสดงจริง

ในการฝึกซ้อมนั้นอาจเกิดปัญหาขึ้น โดยปัญหาส่วนใหญ่นั้นเกิดจากอาการเหนื่อยล้าของกล้ามเนื้อปาก และการวางแผนสำหรับการบรรเลงผิด ผู้วิจัยจึงได้แก้ไขด้วยการค้นหาเทคนิคต่าง ๆ เช่น การแบ่งประโยคเพลง การกำหนดคำพยางค์ การลิปสเลอร์ การกำหนดลักษณะเสียง รวมทั้งการสื่อสารระหว่างทรัมเป็ตและเปียโน เป็นต้น ที่สามารถช่วยให้การบรรเลงมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อย่างไรก็ตามผู้บรรเลงแต่ละท่านจะมีเทคนิคในการฝึกซ้อม การตีความ รวมถึงแนวทางการบรรเลงที่แตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้แนะนำ อาจารย์ หรือแม้กระทั่งประสบการณ์จากการแสดง ผู้บรรเลงจะต้องค้นหาแนวทางที่เหมาะสมกับปัจจัยต่างๆ ทั้งในเรื่องของเวลา สถานที่ การเลือกใช้เทคนิคในการบรรเลง รวมไปถึงการตีความบทเพลงในบริบทอื่นอีก เช่น ช่วงเวลาที่ประพันธ์เพลง อารมณ์ต่าง ๆ อิทธิพลของผู้ประพันธ์ ในบทเพลง ตลอดจนการเลือกโน้ตเพลงที่นำมาใช้สำหรับการบรรเลง จากนั้นจึงคิดวิเคราะห์ตั้งเป้าหมายให้ตนเองอย่างชัดเจน เพื่อที่จะได้แนวทางการบรรเลง แนวทางการฝึกซ้อมที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้มองถึงปัญหาในบทเพลง และนำมาแบ่งเป็นช่วงสั้น ๆ สำหรับการฝึกซ้อมในแต่ละวัน รวมทั้งนำแบบฝึกหัดต่างๆ หรือบางกรณีผู้วิจัยได้ประยุกต์สร้างแบบฝึกหัดเข้ามาเสริมในการฝึกซ้อมบทเพลงและเทคนิคต่างๆ เมื่อฝึกซ้อมจนสามารถบรรเลงได้อย่างคล่องแคล่วแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเตรียมตัวก่อนการแสดงจริง ผู้บรรเลงอาจตั้งคำถามก่อนว่าควรบรรเลงไปในลักษณะใด เช่น สถานที่จริงที่ใช้ในการแสดงนั้นจะเหมาะสมกับความเข้มเสียงที่ได้ตีความมาหรือไม่ ความยาวในการบรรเลงนานเกินไปหรือไม่ หากเห็นว่าไม่เหมาะสม ควรปรับและนำเทคนิคข้างต้นนั้น ไปประยุกต์ใช้ในการแสดง

จากผลการศึกษาวิจัยในหัวข้อ การฝึกซ้อมทรัมเป็ตสำหรับการแสดงบทเพลง *โซนาตา หมายเลข 1 สำหรับทรัมเป็ตและเปียโน* ประพันธ์โดย อีริก อิวาเซนต์ สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการฝึกซ้อมและการแสดงดนตรี และเป็นข้อมูลในการฝึกซ้อมสำหรับบทประพันธ์อื่น ๆ ที่มีเทคนิคคล้ายกับ 8 หัวข้อ ที่ได้ปรากฏในบทเพลงนี้ ผู้ที่สนใจสามารถนำแนวทางการบรรเลงและแนวทางการฝึกซ้อมไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการแสดงของตนเองได้

นอกจากนี้ เนื่องจากบทเพลง *โซนาตา หมายเลข 1 สำหรับ ทรัมเป็ตและเปียโน* ประพันธ์โดย อีริก อิวาเซนต์ เป็นบทเพลงที่อยู่ในยุคของดนตรีศตวรรษที่ยี่สิบ การศึกษาและการตีความแนวทางการบรรเลงดังกล่าวอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษายุคเพลงในยุคเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านมากยิ่งขึ้น รวมถึงแนวทางการบรรเลงและแนวทางการฝึกซ้อมที่แตกต่างกันออกไป ผู้ที่สนใจหรือผู้แสดงอาจทำการศึกษาบริบทหรือเทคนิคอื่น ๆ เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในบทเพลงให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ยศ วัฒนีสอน. (2559). วิจัยสร้างสรรค์ สร้างเสียงสำเนียงคลาริเน็ต. ใน *ดนตรีลึกลับ รวมบทความดนตรีสร้างสรรค์เชิงวิชาการ* (น. 418-426). กรุงเทพฯ: ธนาพรศ.
- เลิศเกียรติ จงจิรจิต. (2556). *แบบฝึกหัดประจำวัน สำหรับทรัมเป็ตหรือคอร์เน็ต* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สมุทรปราการ: สำนักพิมพ์ เอ็ม. ซี. ดี. การพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด.
- Arban, J. B. (1982). *Arban's Complete Conservatory Method for Trumpet*. New York: Carl Fischer.
- Bordogni, M. (1996). *Melodious Etudes Vol. 1: Trumpet Part*. Chicago: Tezak Editon.
- Griffin, A. D. (2007). Trumpet Mutes. *The Instrumentalist*, 62(3), 50-53.